

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Muzeul Digital al Romanului Românesc

revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Acest roman a fost digitizat în cadrul proiectului Muzeul Digital al Romanului Românesc 1901-1932, inițiat de Revista Transilvania, organizat de Complexul Național Muzeal ASTRA și co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național.

Sugestie de citare a arhivei:

Baghiu, Ștefan, Vlad Pojoga, Cosmin Borza, Andreea Coroian Goldiș, Denisa Frătean, Daiana Gârdan, Alex Goldiș, Emanuel Modoc, Iunis Minculete, David Morariu, Ovio Olaru, Teodora Susarenco, Andrei Terian, Radu Vancu, Dragoș Varga. *Muzeul Digital al Romanului Românesc: 1901-1932*. Sibiu: Complexul Național Muzeal ASTRA, 2020. https://revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932.

This novel was digitized for the project The Digital Museum of the Romanian Novel 1901-1932, initiated by Revista Transilvania, organized by ASTRA National Museum Complex and co-financed by The National Cultural Fund Administration.

Citation suggestion:

Baghiu, Ștefan, Vlad Pojoga, Cosmin Borza, Andreea Coroian Goldiș, Denisa Frătean, Daiana Gârdan, Alex Goldiș, Emanuel Modoc, Iunis Minculete, David Morariu, Ovio Olaru, Teodora Susarenco, Andrei Terian, Radu Vancu, Dragoș Varga. *The Digital Museum of the Romanian Novel: 1901-1932*. Sibiu: Complexul Național Muzeal ASTRA, 2020. https://revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901 19

GEORGE CAÏR

DORINA

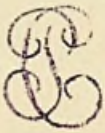
INSEMNĂRILE UNEI FETE SINCERE

EDIȚIA II-a

BUCUREȘTI
Institut. de Arte Grafice CAROL GÖBL S-sor I. St. Rasidescu
16, Strada Paris, 16

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

GEORGE CAÏR

DORINA

— INSEMNĂRILE UNEI FETE SINCERE —

BUCUREȘTI
Inst. de Arte Grafice CAROL GÖBL S-sor I. St. Rasidescu
16, Strada Paris, 16

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mcrr1901-1932

S'au tipărit din această — a doua — ediție, 2000 exemplare

Toate drepturile rezervate.

1916

Din prima ediție, care s'a tipărit tot în anul acesta, și s'a epuizat în răstimp de două luni, s'au tras 2000 exemplare, pe hârtie velină și 100, pentru bibliofili, pe hârtie cromo.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

19 - CL. VM - 21
CONSTANTINESCU PIMEN

DORINA

— INSEMNĂRILE UNEI FETE SINCERE —

UNIVERSITATEA „LUCIAN BLAGA"
BIBLIOTECA
INVENTAR 6958

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

2 Septemvrie 19...

Sunt câteva luni de când am părăsit «Notre Dame de Sion» și figurile călugăriţelor mă urmăresc încă!...

In noaptea asta le-am visat iar...

Am revăzut la «parloir» pe bătrâna mère Casimir, cu graiul ei blând; am ascultat lecţiile de istorie ale maicei Adéodas; am vorbit italieneşte cu mère Armande; am mângâiat pieliţa albă și mătăsoasă a lui mère Jeanne-Théodore și am plâns de remuşcare, aducându-mi aminte cum, împreună cu Cora Livezeanu, am stins lampa și am bătut cumplit pe bătrâna maică Charles Marie, din pricina severităţei căreia, am pierdut odată crucea și cordonul!...

Incep să le compătimesc pe bietele fiinţe canonite, pe cari, desamăgirile vieţei, le-au sortit ocnelor acestea pline de lumina zilei,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mcr:1901-1932

lamină pe care, pleoapele veşnic lăsate în jos cu smerenie, o fac să pară ceţoasă şi difază, ca lumina dimineţelor umede de iarnă!

Bietele trupuri tinere, învesmântate în negru mohorît, schilodite cu voinţă tocmai în părţile lor menite să placă! Bietele obrăzuri pătate cu roz, pe care pietatea le-a împietrit în chenarul alb care le strânge sub bărbie! Bietele sânuri tartite, înăbuşite strâns sub bandaje aspre! Bietele linii ale şoldurilor, rotunzimi ale pulpelor, ce desăvârşeau minuni ale creaţiunei, comori nepreţuite veştejite înainte de vreme!...

Le compătimesc acum, dar cine ştie dacă cu timpul nu voi ajunge să le dau dreptate!

Cine ştie dacă, adâncită în vârtejul vieţei, pe al cărui prag abia calc, viforul desamăgirei, care suflă cumplit, nu mă va târî şi pe mine spre alte limanuri!...

Nu'mi fac iluzii, deşi am trăit atâţia ani alături de cea mai rafinată ipocrizie!

Sunt hotărîtă să iau viaţa aşă cum e.

Ştiu să privesc lumea în faţă şi, încredinţată că zicătoarea «femeia, e o fiinţă slabă», e un mare moft, sunt gata şi de luptă, fără să mă sperie grozăvia ei!...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

3 Septemvrie

Recitind ceeace am însemnat eri, am simțit puțin din emoția convorbirei cu o ființă dragă...

Voi urmà să-mi aștern gândurile pe hârtie.

Mai târziu, poate voi găsi o mângâiere retrăind impresiile de astăzi...

7 Septemvrie

De câteva zile sunt muncită de preocupări de ordin filosofic, mai mult psihologic — am început să vorbesc ca din carte, lecțiile lui mère Corentin trebuiau să'mi lase urme!

Imi simt personalitatea îndoită: în mine trăesc două Dorine, după cum sunt singură, sau nu!

Singură sunt serioasă, visătoare, melancolică... Imi dau seama de realitatea lucrurilor...

Medial gălăgios al lumei, îmi schimbă temperamentul: mă simt veselă, zglobie, nebună... Devin ironică, răutăcioasă, nesocotită...

Imi dau seama că firea m'a înzestrat dea'n-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr1901-1932

doasele. In lume e mai prețuită fata modestă, simplă și idilică, adică aproape cum sânt eu în liniștea odăiței mele...

In sfârșit sunt sigură că, așà cum mă înfățișez, un băiat cu mamă, care caută nora potolită, nu m'ar alege pe mine!

Mai am ceva: îmi place flirtul!

Flirtul îmi dă tresăriri nebănuite!...

Dacă în de obște flirtul atrage, pe mine mă înebunește!...

De aceea nu mă sfiesc să'l practic în toate amănuntele lui: mă las cu înfrigurare să fiu sărutată, iar în vârtejul dansului, brațul cavalerului, inelat în jurul taliei, are voie, dacă e vânjos, să'mi frângă mijlocul!...

In odăița de toaletă, pe când femeia de serviciu îmi prinde volanul descusut al rochiei, sau când mă pudrez distrată, îmi place să simț buze fierbinți pe umăr sau în ceafă și «îndrăznețul» suferă numai o mică amenințare cu evantaiul de irlandă!...

In sufletul meu lupta e asta: pe care din cele două ființe să o înăbuș și căreia să-i las avântul?

De voiu fi tihnită, ca'n sihăstria chiliuței

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1968

mele, trebue să ucid zburdalnica din lume; de rămân nebunatică, visătoarea trebue să se mistue'n umbră!...

Dar războiul împotriva firei îndărătnice e lungă și greoaie... Apoi tot pe mère Corentin o auzeam, tălmăcind pe La Fontaine:

«Ne forçons point notre talent...».

Adevărat, grația e un dar firesc. Mi s'a spus prea des că o am, ca să o nesocotesc, prin urmare am aruncat sorții: voi fi așà cum sunt!...

9 Septemvrie

Nu mi s'au spus prea multe din copilărie. In biografia mea — dacă ar pierde cineva timpul să mi-o facă — n'ar străluci nici un cuvânt de spirit, nici o trăsătură de naivitate, nici o aplecare spre frumos, spre artă.

Părinții mei, poate că nu au fost destul de meșteri, ca să'mi desvăluiască talente sau scânteieri de inteligență, pe cari să le povestească cu fală, cum fac toți părinții din lume.

Acestui fapt se datorește că nu mi s'a semnalat nimic deosebit, din anii inocenței ado-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
memoria.ro/revistatransilvania-ro/mdrr1901-1932

rabile, din potrivă, o noapte neagră și deasă se lasă greoaie peste toată aceeastă vreme îndepărtată...

Un singur fapt a venit să turbure mica gospodărie de ofițer de cavalerie, ce se odihnea într'un oraș de munte: fata lor, adică eu, în vârstă de abea cinci ani, am dat o dovadă vie de voință, în prada unei mari disperări:

Pentru un motiv, pe care mama nu mi l'a lămurit nici până azi, mi-am luat frățiorul mai mic de mână și într'un înserat cald de Iunie, am zis căminului părintesc «adio», am eșit pe poartă și am plecat în lume!...

Spre fericirea familiei mele, pe care durerea o doborâse, cam am cotit o uliță, am fost adusă înapoi de urechi.

Numele acelui binevoitor al neamului meu s'a pierdut iarăși în întunerecul vremei, căci și în această privință, părinții mei nu mi-au putut da nici un fel de lămurire.

10 Septemvrie

In acel orășel de munte, câțiva ani cât am stat mama și-a petrecut tinerețea într'un de-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr:1901

licios neastâmpăr și dorință neînfrânată de a place și de a trăi cât mai intens!

Acum, că îmi dau bine seama de toate, tălmăcesc impulsivitatea și dorul ei de viață: era instinctul și presimțirea că nori groși se vor aduna mai târziu și deslănțuirea furtunei, ce urmă să vie, să o găsească cel puțin tare pe amintiri frumoase și pe un trecut care să o încălzească...

Temperamentul ei a fost ușurel, o fire naivă și lesne înrezătoare. Prietenele îi ziceau «zevzeaca» și cuvântul era bine găsit.

Fată cu zestre, și-a ales un soț pe gustul ei: Tony, era ofițer de cavalerie, falnic, bine croit, caracter potolit, serios, molău... Cam tot ce-i trebuia ei!

Ea era cuminte și-l iubeà mult.

Mama la tinerețe era o fisionomie ștearsă, bălană, mai mult spoalbă. Din figură îi răsăreau doi ochi albaștri ca turcoazele.

Blondă, cu ochii albaștri! Idealul pentru artiști, totuși capul mamei nu era făcut să inspire!

O dăruise însă natura cu altceva, care te lipeà de ea: era nurlie, cum e și acum!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
http://patrimoniu.bcucluj.ro/patrimoniu-cultural-transilvania.ro/mdrr1901-1932

Orice spuneà, o prindeà și din orice făceà, eșeà un alandala plin de haz!

Mai erà o fire de fată bună, o pastă ușor de modelat, veselă și bună camaradă...

Datorită acestor calităţi, erà preţuită și căutată.

Fisionomia ei mai aveà o mobilitate puţin obișnuită, care-i măreà mult hazul; în vocea ei trăià ceva din comicul înnăscut!

Râsul care se deslănţuià în jurul persoanei sale, erà sănătos, tumultuos, nebunesc...

Se râdeà de «fasoanele» ei, cum nu se râde de nimic și nicăeri!

Ea nu căutà să pricinuiască această stare sufletească, în ea totul erà firesc, nimic aleătuit sau falș. Fiinţa ei, de stà serioasă, de vorbeà, de se mișcà, porneà torente de veselie!

Dar dacă figura mamei nu îmbià pe nimeni, corpul ei însă crà o minune!

De l'aș aveà eu azi, aș răsturnà lumea.

Vara, porneà cu prietenele ei la iazul morii, unde luau baie zilnic. Când cămașa lunecà, și corpul mamei răsăreà gol, erà un murmur de plăcere și admiraţie!

Alb ca fildeșul, împletit cu albastrul fin al

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr/1901/1902

vinelor, ce se ghiceau prin străvezimi pielei, contur de șold desenat, sân viu și provocător, pulpe armonioase, cari se terminau cu picioruşe de păpuşe...

Un model demn de școala lui Țițian sau Veronese!

...Timpul a trecut și a lăsat peste alcătuirea de atunci, urmele lui urîte! Numai dela genunchi în jos, mai trăește mărturia încă vie a splendoarei apuse!

Piciorul mamei e încă demn de pus în vitrină, pentru reclama ciorapilor, iar când e «șosată» bine, mai poate încă înebuni și păcăli pe mulți... la bal mascat!

Increzătoare în comorile rămase, mama abuzează de ele și le arată cu mândrie oricui i le admiră. Asta mă cam plictisește! Să fie vreun început de gelozie? Nu cred; și de picioruşele mele se spun lucruri frumoase... Poate că aci îi semăn...

11 Septemvrie.

Milităroaicele la provincie petrec mai mult între ele.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

O bandă întreagă se iveà spre amurg, în cavalcadă, prin împrejurimile orașului. O singură civilă fusese îngăduită: bana prietenă a mamei, Sesila Vioreanu.

In scurt timp deveni și dânsa o amazoană desăvârșită și eșià împreună cu banda.

Hazul erà mare!

In zilele când nu făceau călărie, mama eșà în «boghea».

La un vehicul cu două roate, înhămà pe «Orlov» calul ei favorit, un animal amorțit și bleg — și luând în stânga pe Sesila Vioreanu, eșeau pe «aleie» în plimbare. Spate 'n spate cu ele, ordonanța tatei, țiganul Zaharache, înjobenat, ședeà înțepenit, cu palmele lipite pe genunchi. Când să pornească, smucitura calului asvârlì de câteva ori pe Zaharache, tartindu-i țilindrul; de atunci mama luase obiceiul să-l prevină. O auzeai:

— Zaharache, țin'te bine că dau dramul lui Orlovică!

«Orlovică» aveà un trap cu opinteli dese și se sperià de grămezile de pietriș, Mama îngânà la timp:

—Zaharache, agață-te de fier, vine pietrișul !..

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901_1932

In modul de a mână calul, mama dovedeà mult sânge rece, mai cu osebire când... nu erà nimeni pe şosea!

12 Septemvrie

Una câte una mi le aduc aminte...

Pe timpul acela, cel mai preţuit cartezan, care le înebunise pe toate în oraş, erà Colonelul Corbea, comandantul regimentului local, un văduv înalt, pîntecos, cu mustăţi mari lungi, aplecate pe un barbişon rar castaniu.

Aveà pieliţa curată, o vorbă blândă şi nişte ochi pe care-i zăhărea când priveà femeile.

Se trăgeà din neam boeresc, vorbeà franţuzeşte şi suferea de boala complimentelor şi a vorbelor cu dublu înţeles.

Cu asemenea calităţi, drumul spre inima femeilor îi erà deschis şi el se grăbeà să tragă un larg folos.

Două văduve cu niţică avere, se băteau să-l aibă seara la masă. Colonelul, se ştià, prânzeà când la Eliza Moga, când la Atina Ştefica. Şi ele se întreceau în mâncări alese.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr1901-1932

Vădanele fiind cam de vârsta lui, ochii colonelului îi erau pe cele tinere, cari se strângeau în fiecare seară la maus—singurul joc mai răspândit, pe atunci, între cucoane.

El nu jucă, mai mult priveă şi-şi flutura barbişonul când lângă una, când lângă alta, iar glumele lui stârneau veselie şi admiraţie!

Mama erà şi ea rîvnitoare de a fi curtată, dar colonelul făceà haz mai mult mutra ei nostimă şi mereu căutà să-i pricinuiască zevzecîcurile.

Mama, naivă, le lua toate ca bune.

Odată, auzind-o fredonând, îi zise:

—Tiens-tiens, vous chantez madame?

—Non, mon colonel, răspunse mama roşind!

In seara aceia, în trăsură spre casă, mama entuziasmată şopti Viorencei:

— Orice s'ar zice, c'est un homme très chic!

De atunci, câteva zile, mama ne-a ameţit cu cântecul prin casă, învăţând tot felul de romanţe sentimentale.

Seara se producceà, iar colonelul, înţeles cu cucoanele şi transportat de accentele mamei, aplaudà şi o complimentà călduros.

Mama a cântat multă vreme, până când

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

odată s'a brodit și tata față, care, când și-a dat seama cum stau lucrările, a interzis mamei să se mai producă:

—Tu nu vezi că n'ai voce? ce vrei să te faci de râs?

Desamăgirea mamei fu mare...

De atunci a căzut la declamație.

Zilnic, dimineața, o auzeam în capod prin casă:

«Noaptea s'a lăsat pe vale...»

Din Vlahuță, sau:

«Vezi mamă ce mă doare?...»

Din «Zburătorul» lui Eliade.

Altă dată din Carol Scrob:

«De-ar fi cerul o hârtie
Și oceanul călimări!...»

Peste zi le recită cu voce lătăreață, iar colonelul Corbea părea aimit:

—Oh! que c'est beau çà!... Dites-nous encore madame!...

Și mama roșie, de plăcere, făcea «la bouche en coeur» și mulțumea sarîzînd.

Odată, el i-a zis:

—Chère Madame, connaissez-vous «Lélia cou scourteïca verde?» Il paraît que c'est très jolie!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
memoriatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Mama nu-l lăsă să mai stăruiască şi începù:

«Lele cu scarteica verde,
Lele ş'oi să mor!...»

Şi luând avânt, însoţi cîntecul cu un dans uşor.

Colonelul ridicându-se, dansă şi el. Mama săltă puţin rochea, tare pe magia picioralui său, şi dansul nu fu curmat decât prin ivirea pe uşe a fisionomiei înmărmurite a tatei!

Ce s'a mai întâmplat în urmă, nu'mi mai amintesc, dar ştiu că o lună după asta, am schimbat garnizoana.

17 Septemvrie

Anii petrecuţi în noul oraş au fost monotoni şi trişti!

Nenorocul se abătù asupra căminului nostru şi desnădejdea îşi făcù loc în rândurile familiei mele, căci pierdurăm pe fratele meu mai mic. Mama l'a plâns mult...

Instinctul îi spusese că părăsind oraşul acela cu triste, nenorocirea o va paste!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr1901-1937

La examenul de maior tata căzù, săpat de cei cu rude și cu trecere. Și citise mult, bietul tata, arzând lămpile până la cântecul cocoșilor. Credința lui că mama i-a cobit nu-l mai părăsì...

In adevăr, într'o noapte, pe când el învață cu poftă, mama îl întrebă cu naivitate:

—Tony dragă, oi fi pricepând tu ceva din ce citești acolo?

Bietului om îi îngheță răsuflețul și o presimțire rea îl urmări tot timpul. Neîncrederea nevestei lui, o socotì ca o cobe urîtă! Căderea lui la examen, o legă de întrebarea aceia grozavă și un început de boală îi dete neastîmpăr.

Boala se înfiripă bine, creșcù și un tratament mai serios se impuse.

18 Septemvrie

Fiind în pension, am fost ferită de groaza clipelor urîte.

Mama s'a mutat în București și câțivà ani

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

l'a căutat prin sanatorii, cheltuind toate economiile şi parte din zestrea ei.

Câţivă ani de alergătură şi tradă, de amar şi veghere, ani de martir şi suferinţă!...

19 Septemvrie

Spre sfârşitul acestui răstimp, când veneam Duminica acasă, găseam totul întocmit şi gospodăria încheiată.

Pe mine mă mişcă atenţia mamei, căci găseam în odăiţa mea prăjituri proaspete şi cutii cochete legate în panglici late...

Biată mama!

E drept că îmi istorisea cum un domn plin de inimă, compătimind în nenorocirea noastră, se interesă de aproape de nevoile ei...

O adevărată minune a providenţei!

Iar eu, seara, când adormeam la pension cu cutia de caramele sub cap, visam pe acest om cu suflet mare, mângâindu-mă cu braţele pline de daruri!

Când tata se însdrăveni acest om binecuvântat dispăru...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1918

Lipsa reveni, mai cu osebire că lungimea boalei tatei făcù să treacă cele mai largi intervale de disponibilitate şi bietul om se trezì şters din controalele armatei, cu o pensie de nimic!

Rămăseserăm cu un venit neîndestulător.

Cu multă greutate, tata căpătă o slujbă şi de atunci am dus un trai modest.

Eşirea mea din pension îi mai uşură încă şi, încetul cu încetul, viaţa noastră intră în mersul ei firesc, iar mama, mulţumită prietenelor ei, îşi recăpătă dispoziţia veche şi soarele zâmbì iar ochilor noştri înveseliţi.

. . . . . .

4 Octomvrie

Eri a trebuit să stau timp de zece minute, într'o trăsură, buchet, pe genunchii unui domn tînăr.

Lucrul nu e tocmai comod!

Dela gară el s'a oferit să ne ducă până acasă. Mama atât aşteptă şi i-a surîs îngereşte.

El mi-a lăsat locul din fund, pe care n'am vrut să'l primesc cu nici un preţ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

In dram am fost turburată şi am simţit curenţi reci prin tot corpul...

La despărţire, când i-am mulţumit, el era palid, eu îmi simţeam obrajii înflăcăraţi... Na pot să-mi lămuresc bine de ce?

O să'ntreb pe tanti Sevastia!

5 Octomvrie

Mama are un obiceiu urît: ţine să-i spai orice lucru de două ori, măcar că l'a prins destul de bine dela început.

Apoi are o curiozitate bolnavă! Răsare aşà din nimic: o aud: «Dorino, ce ziceai tu alaltăeri, când vorbiam cu Sofia, despre mesele ei de cărţi...» Sau: «Ce spuneai că ţi-a zis Cora, pe când vă întorceaţi dela curse»?

Odată m'a deşteptat la miezul nopţei, să mă întrebe dece Margareta Donici nu vorbeşte cu locotenentul Sandu Chelaru?

Când sunt în toane bune i le rabd, dar câte odată îmi vine să-mi iau lumea'n cap!

De aceia mult m'a mirat că, la nerăbdarea ei, abiă azi mi-a spus că domnul de eri e

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

advocat, se numeşte Petrişor Columbara şi face practică pe lângă maestra Rada Vioreanu, soţul vechei ei prietene Sesila Vioreanu.

14 Octomvrie

Ştiu bine că una din cauzele pentru cari sunt depreciată, în socotelile matrimoniale ale unora şi altora, e slăbiciunea mea pentru ofiţerii de cavalerie.

O mărturisesc fără ocol şi faţă de oricine!

M'am întrebat deseori pentru ce? şi, drept să spun, nici eu nu ştiu! Şi lucru curios, mă lovesc la fiecare pas de băeţi frumoşi, încondeiaţi, bine făcuţi, cu situaţii strălucite... dar mă lasă toţi rece!

Chiar printre ofiţeri, nu'mi plac taliile de operetă, drepte şi pline, dar mă înebunesc cei mititei, slabi, strâmbi, cu chipiul înfundat pe cap, cu picioarele subţiri şi adase puţin, cu cizmuliţe ca de copil, cu spinarea încovoiată şi cu figura saptă de nopţi albe şi desfrâu!...

O prietenă îmi spunea: «Gândeşte-te că'l vezi în cămaşe de noapte, e îngrozitor!»

Muzeul Digital al Romanului Românesc
http://patrimoniu.ro/ro/patrimoniu-transilvania/vania-ro/mdrr1901-1932

Vorbele ei nu m'au mișcat.

Hotărît, trebue să am ceva pervertit în mine, sau mama când m'a zămislit, aveà sub ochi desenuri în caricatură!

23 Octomvrie

Mai lesne te împaci cu străinii, decât cu rudele!

Ce ar fi fost mai firesc, decât să am confidentă pe vara mea Olguța? Dar ea e prea apropiată de normal, are prea mult din fata clasică și nu ne lovim deloc la fire!

Cu totul alta mă simt alături de Cora Livezeana, o drăcoaică ca și mine, cu aceleaș înclinări!... Poate unde am fost tovarășe de bancă la «Notre-Dame», sau poate pentru că face și ea haz pe cei dela al patrulea, ca și mine.

Intre ea și Fufa Mirașcu, legăturile de inimă sunt din acelaș bal ca și ale mele cu Vasile Tronaru...

Ah, ce nume are și ăsta: «Vasile»! Na'mi place, prea e comun! De azi încolo o să-i zic «Vovo»! C'est plus doux!...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr/1901-1932

25 Octomvrie

Imi pare rău că nu cunosc pe simbolistul Minulescu, autorul romanţei celor trei corăbii.

L'aş rugà să scrie pentru mama romanţa celor «Trei săpunari».

De când m'am pomenit—să fie superstiţie sau manie, nu ştiu—dar mama nu se socoteşte spălată, fără a da de trei ori cu săpun, indiferent de e obraz, mâini sau corp.

Am încercat să o încredinţez că primul e totul, celel'alte sunt de prisos... Zadarnic!

...Unul dintre cei cari se folosesc de întârzierea mamei la toaletă, e Fotea, proprietarul, care, nu ştiu prin ce minune, tocmai la ora săpunarilor, e sait pe casă şi'şi găseşte de lucru în dreptul camerei de toaletă a mamei.

Fotea ştie tot şi vede toţi...

Mama se lasă admirată, mândră că proprietarul o doreşte în tăcere!

Oare zefirii nu mângâiau în taină corpul neasemuit al Venerei? Şi zefirii nu erau proprietari de case, iar Venus nu plăteà chirie apelor spumoase ale mărei!...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
http://patrimoniu.statetransilvania.ro/mdrr1901-1932

3 Noemvrie

M'a cerut locotenentul Armaşa, dela 3 călăraşi. E un băiat cu avere, dar nu'mi place, prea e mieros, dulceag, şi vorbeşte moldoveneşte.

Mama nu m'a lăsat să-l refuz imediat, aşà că am langit lucru, lăsând să se înţeleagă că tata deliberează cu el însuş.

A fost îngăduit să-mi facă carte. Primesc mereu dela el flori, bomboane şi sticle cu parfum. Eri mi-a trimis câtevà sticle de Cointreau, Benedictină şi Aniseté, pe care le bea Vovo când vine, în sănătatea camaradului său!

12 Noemvrie

Naşalai, nenea Nae Rămureanu, despre care se povestesc isprăvi mari în tinereţe, i-a venit gust să-l sărut, aşà, din senin!...

Nenea Nae, poate să aibă vre-o 68 de ani, e alb la păr, scurt şi îndesat, dar se ţine bine, de vreme ce toată viaţa a avut noroc cu petrolul, fără să muncească.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr1901-1932

— Pupă-mă, neică, tu știi boala mea, am credința că întinerese!... Eu 'ți sunt naș, îți sunt ca și tată... Fă-mi damblaua și te duc la șosea, la teatru, unde vrei!...

Cu prețul ăsta l'am pupat într'una!...

Finele lui — are aproape o sută — toate îl pupă. Mi-a spus ieri că are una în provincie, grozavă! Nici una din finele de aci nu'l sărută ca Aglaița Petrovici din Pitești!

— Când mă'nceinge dorul, iau neică trenu... Mă primește ca pe Dumnezeu, nu mai știe ce să'mi facă! Când am măritat'o i-am dat cincizeci de napoleoni de aur!

Cora, de câte ori mă vede cu nașu la șosea, îmi strigă:

L'ai pupat, hoață!...

16 Noemvrie

Ah! mama iar și-a arătat piciorul! De rândul ăsta îmi venea s'o strâng de gât!

Erà Vovo la mine, ca de obiceiu când tata e la minister. Dumneaei intră și după ce-i dă bună ziua, ridică rochia și mă întreabă:

Muzeul Digital al Romanului Românesc
28 dtransilvania.ro/mdrr1901-1932

— Dorino, îți plac pantofii mei dela Anglo-American?

Inainte de a răspunde eu, Vovo zice:

— Ce picior frumos aveți, conița mea!

Mama încântată și făcând pe distrata, sue rochia până la jartieră.

Mi-a venit ameteală și i-am strigat:

— Și ca isprăvește mamă, nu ți-e rușine?

Iar lui Vovo, care se aplecase să vadă mai bine, i-am dat una între coaste, de s'a încovoiat de durere!

Apoi am trecut dincolo și am plâns...

Pe el nu l'am mai primit două zile; ei nu i-am vorbit o săptămână.

5 Decemvrie

Petrișor Columbaru, advocatul acela care m'a ținut pe genunchi în trăsură, ne-a lăsat azi cărțile.

Am înțeles!...

Pe seară, nașu Rămureanu, după ce l'am pupat bine și eu și Cora, ne-a plimbat cu sania.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Dela Capșa s'au agățat la spate Vovo și Fufa.

Mutra lui nea Nae, când i-am prezintat pe cei doi ofițeri, erà adorabilă!...

6 Ianuarie

Toți dela al patrulea erau azi la patinaj. Am petrecut ca niște draci!

Am făcut un lanț mare, condus în cap de Duți Muntenașu.

Veneau apoi: Scipion Lăzureanu, vara mea Olguța, Tilică Pegoi, Cora Livezeanu, lângă Fufa Mirașcu — se puteà altfel?! — Toma Cucuzel, Luki Dărău, Vovo și eu.

Mie mi-au dat drumul, și am ocolit singură lacul, ca o săgeată...

Muream de plăcere!

Am zărit și pe domnu Petrișor Columbaru, în șoșoni, urmărind serios evoluțiile noastre!

30 Ianuarie

Stam tristă cu ochii pe fereastră și îmi veneà să plâng...

Vovo erà închis!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
http://patrimoniu.transilvania.ro/mdrr1901-1932

La demimondena din față, al treilea comisionar intră cu flori. Dela Capșa i-au sosit multe pachete.

Desigur are vre-o aniversare.

Ce fericite sunt ființele astea, și cât dispreț în sfidarea lor aruncată lumei! La picioare au averile și inimile tuturor! Cu aurul ele triumfă în viață și în focul briliantelor își întăresc a tot paternicia lor, iar inimile proștilor le strivesc subt picioare și bine fac!

Ele ne răzbună pe noi, cari, cu miile, ne așteptăm zadarnic norocul!...

Un caped oprit la poarta noastră, îmi curmă șirul gândurilor. La vederea celei care coboară tresar: e Cora!

Alerg la ușă și o primesc cu figura îngrijorată.

— Dorino, aruncă ceva pe tine și ai să mergem!

— Unde?

— La Sanda Chelaru acasă...

— Ești în toate mințile?

— Da dragă... Prea mă plictiseam și mi-am zis: de ce n'ar face și fetele vizite băeților?...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1933

N'ai teamă, e om subțire și apoi noi suntem două și el unul...

Argumentul m'a convins și iată-ne răsfățate în capeu, picior peste picior. În drum mi-a mai spus: «Am primit dela tanti un pol de aur, și mă gândeam ce să fac cu el. De păpuși nu mai sunt, pentru vreo găteală e prea puțin, dar pentru ce fac acum, ajunge... Mă mai duc la Sandu și pentru că sunt informată că Fufu s'ar fi întâlnind la el cu vechia lui dragoste, cam pe vremea asta...

Vreau să mă încredințezi...»

Cora îl place puțin și pe Sandu. E un băiat înalt, cu mustață mică neagră și se peaptănă cu creastă. Cora e nebună după talia lui și găsește că are mult talent când fluieră. Mie nu-mi place, deși l'am lăsat să mă sărute când a putut; era dreptul lui, fiind din cavalerie!

Am oprit capeul o casă mai sus, iar noi am intrat înfofolite, fără să mai batem la ușă. El s'a speriat când am strigat într'un glas, de sub broboade:

«Teme-te de noi tinere, suntem ursitoarele... Teme-te de puterea noastră mândrule ostaș!»

Muzeul Digital al Romanului Românesc
istoriatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Apoi ne-am descoperit.

El s'a repezit să ne sărute mâinile, dar când s'a apropiat, un miros pătrunzător ne-a făcut să ne strâmbăm urât:

— Fugi, fugi că miroşi a grajd!

El îngână zăpăcit:

— Mă iertaţi, acum am sosit dela escadron... un moment!

Trecă dincolo, îşi schimbă tunica, se spălă pe mâini, se parfumă şi reveni lângă noi mai cu curaj.

Apoi a închis uşile, a spus ordonanţei că nu primeşte pe nimeni şi am petrecut două ore vesele...

Sburdalnica de Cora, fericită că bănuelile ei nu erau întemeiate, se folosea foarte larg de ospitalitatea lui Sandu, dar, ca fată bună, se mai gândeă şi la mine.

El însă nu erà la largul lui şi erà firesc: un bărbat între două fete, e stânjenit cu fiecare, din cauza celeilalte.

Atunci m'am gândit să ne jucăm de a florile: eşeam pe rând în vestibul şi cea rămasă, împreună cu el, îşi alegeau câte un nume de floare. Apoi striga: gata!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Cealaltă intră şi ghiceă.

Jocul eră delicios, iar Sandu în intimitate eră adorabil!...

Atâta ne străduiam să găsim nume de flori rare, încât coafura noastră îşi perdea ăcele şi părul ne luneeă pe umeri! Nu ne mai jenam, absorbite cum eram de joc şi ambiţioase ca să nu fim ghicite una de alta. Cora, din pricina interesului cu care urmăreă jocul, îşi scoase corsetul, care o înăbuşă... Eu nu am avut nevoie s'o imit, fiindcă venisem fără el!

Jocul a urmat neîntrerupt, până când sau isprăvit florile, iar bietul ofiţer îţi făceă milă cât eră de obosit! Ne-am dat seama că prea abuzasem de el, ei, bieţii copii, nefiind deprinşi cu sforţările de imaginaţie.

Inainte de a plecă, l'am rugat să ne fluere un tango şi amândouă am dansat la melodia buzelor lui ţugaiate...

Acasă am ajuns ca prinsă după gârlă; noroc că tata nu venise încă.

8 Fevruarie.

Vovo a fost mutat la regimentul de escortă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Aseară sărbătorindu-l, am destupat ultima sticlă de liqueur, dela locotenentul Armaşu.

Am admirat apoi coiful de argint şi penajul de ofiţer în escortă, sosite dela Berlin într'o ladă mare. Totul a costat opt sute de lei.

Bietul Vovo, l'au uscat!...

Mama, care se cam ciupise, şi-a pus coiful pe cap, spunând că reprezintă imaginea republicei franceze, pe când tata, înveselit şi el, începù să cânte Marseilleza, făcând dintr'un şervet boneta frigiană!...

27 Fevruarie.

Nu, nu mai pot răbdà, pornirea mamei spre economie, m'a exasperat!...

De mine nu ar fi nimic, eu trăesc din sărutări şi bilete dulci, dar bietul tata, când vine dela minister, face o mutră de mi-e milă. Dumneaei ce-i pasă? pleacă dimineaţa şi vine seara. Prietenele se bat să o aibă la masă, unde mănâncă şi pentru noi. Tata săracu, de n'aş mai aveà eu rezerve de prăjituri, din cartoanele ce-mi ploaă, ce s'ar face?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

De ne-ar rămâne cel puţin mângâierea că, din traiul nostru cumpătat, cresc economiile! Dar nici atât, mama joacă zilnic şi pierde mereu!...

3 Martie.

Azi sunt enervată, am plâns mult!

Cora Livezeanu, buna mea tovarăşe de nebunii, se mărită cu un inginer văduv din provincie... Am rămas înlemnită!

— Te înduri tu de locotenentul Fufu Miraşcu?

— Cu voia lui dragă!...

Fata s'a răsgândit: inginerul ei câştigă bine, acolo viaţă tihnită, linişte, provincialii sunt idilici şi se lasă iute îmbrobodiţi...

Am rugat-o să «verifice» şi ea din tainele căsătoriei şi să-mi împărtăşească printr'o scrisoare, în cele mai delicate amănunte, lămuriri clare asupra lucrului, în privinţa căruia, de ani de zile, cercetăm şi ne documentăm dela înaintaşele noastre!

Imi pare rău că pierd un suflet de soră!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr1901-1932

11 Martie.

Mama a avut cacoane la cărți.

Din colțișorul meu, unde croșetam, m'am cutremurat de câte am auzit!

Maiorul Mircea Vranovici, dela grăniceri, trăiește cu Irina doctor Gârlici. Soția lui, Lizeta, aflând, a devenit «din răzbunare» amanta lui Dudu Nănescu, pe care-l toacă cu toaletele și mascalii. Mama lui Dudu, coana Rafira, a intervenit furioasă, insultând pe Irina...

Doctorul a trimis martori Maiorului Vranovici, care i-a răspuns că nu se bate cu toate căzăturile!...

Mimi Darie, nici nu și-a scos doliul, și a anunțat căsătoria ei cu arhitectul Tuciuriu, pe care-l plăcea de mult. Tuciuriu are o femeie, care l-a amenințat cu vitriol!...

Prietenul nostru, generalul Magurel, văzând că-i rămân casele neînchiriate, le-a dat unei cocote, și e mulțumit că nu i-a mai cerut nici o reparație. Fiica sa Lili, e revoltată, din pricină că locatara are trei câței, cari vor îmbibă egrasia în imobilul destinat

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

ei ca dotă. Soția generalului, Penelope, e furioasă, bănuind că soțul său nu va mai pretinde chirie cocotei, din motive pe cari sunt presupusă că nu le pricep!...

5 Aprilie.

In sfârșit, după atâta așteptare, Cora mi-a scris!

Inainte de a desface scrisoarea, când i-am cunoscut slova, am început să tremur și m'am simțit înghețată toată!

Nici bilețelele albastre ale lui Vovo, nu m'au mișcat atât!

Rup iute plicul: înăuntru șase coale pline.

Mă reped în salon, închid cu cheia ușa după mine, mă trântesc pe canapea, și cu inima svâcnind, citesc:

Incepe cu banalități asupra fericirei, descrie primele emoții, biserica plină de ofițeri, ea mireasă modernă, cu ochii în toate părțile...

Zâmbete și salutari tainice, în rândurile ofițerimei!

La dreapta ei, «el», tresărind de fericire!...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Rudele lui prevenitoare...

Imi înșiră cavalerii de onoare, îmi descrie cum îi veneà rochia, cu trena ținută de două nepoțele buclate; cum ocolind biserica și trecând printre uniforme, a lăcrămat puțin când l-a zărit pe Fufă Mirașcu și abea s'a ținut să nu dănțuiască cu el, în loc de Isaiaș...

Apoi plecarea la Sinaia...

Partea cea mai dorită a scrisoarei, urmează: patru fețe de amănunte...

Am sorbit literile, dar am constatat cu desamăgire, că proza Corei nu a contribuit cu nimic la înzestrarea celor știute mai dinainte.

Chiar ea trăgeà concluzia că, noua ei ipostasă, nu i-a adus surprinderi plăcute, mai mult un sentiment de desgust!

«Poate că dacă erà „celalt“ lucrul s'ar fi schimbat!... Cred că voi trăi să'mi văd și visul ăsta împlinit!» erau cuvintele cu cari se încheià partea mijlocie a scrisoarei.

La sfârșit e un episod hazliu, pe care-l copiez întocmai:

«După o ședere de șase zile, într'o Sinaie pustie, iată-ne acasă la noi, un colț în strada cea mai de seamă din oraș. Soacră-mea, fe-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

meie gospodină, ne întemeiase casa până în cel mai mic amănunt, așà că eu am intrat ca un mosafir, ca o regină! Totul erà pregătit, ai fi zis că sântem gospodărie veche. Nu am luat decât osteneala de a'mi spânzurà rochiile, în dulapurile ce mă așteptau deschise și grija de a'mi ascunde la loc sigur, caseta cu scrisori, fotografii—amintiri dulci dela «ei», micii mei husari — și multe mărturii mai vechi, rămășițe sfinte din timpurile primelor bătăi de inimă...

Soacră-mea s'a despărțit de noi cu calde îmbrățișeri, după ce mi-a jilăvit fața cu lacrimile ei acre, iar eu, cuprinsă de o teamă neînțeleasă, m'am grăbit să adorm mai repede, gustând din farmecul primei nopți, în liniștea adâncă și odihnitoare de provincie!

A doua zi am dejunat singuri.

Masa aceea în doi, față de un bărbat care'mi erà încă străin, îmi apăsà sufletul!

El, în haină de casă, îndemnat de foame, îmbucà cu poftă, sugând'și des mustățile-i stufoase și vorbind'mi numai de planuri, interese și viitor... Eu îl ascultam dusă, dusă cu gândurile la tine, la nebuniile noastre și

Muzeul Digital al Romanului Românesc
http://patrimoniu.transilvania.ro/mdrr1901-1932

la libertatea pe care o regretam... când, ca prin vis, îmi gâdilă parcă urechile un sunet curios și îndepărtat de trâmbiță!...

Imi ascuți auzul și deslușii un ton prelung de marș tărăgănat, ai fi zis o trupă de cavalerie. Il întreb:

— Ce regiment de cavalerie aveți în oraș?

Imi răspunde scurt și tăios:

— Nici unul!

Mirarea mea îmi dă neastâmpăr...

Sunetul se apropia, capul coloanei se ivi în dreptul casei noastre.

Săr la fereastră și dau cu ochii de roșiorii cu albastru! Era al patrulea!

Trântesc șervetul și, nebună, țâșnesc pe ușe, așà cum eram, în rochie de interior și mă opresc la poartă, roșie de emoție, strigând după ai noștri:

— Scipioane!... Mantenașu!... Cucuzel!... Pegoi!... Chelaru!... Dărău!... bine ați venit prietenilor!

Erau dragă toți ofițerii, regimentul era întreg și trecea într'un marș de rezistență de cinci zile. Am vorbit cu toți pe rând, întrebând de voi toate...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Când a trecut «el», îmi veneà să cad jos!... A stat puţin, calu-i jucà nervos, eu eram moartă, el palid.

Atât am putut să-i spun:

— Îmi pare rău, îmi pare rău de tot ce am făcut!...

El mi-a răspuns sec:

— Şi mie, mica mea Coreta!...

Apoi mi-a sărutat mâna şi s'a dus!

Când ultimul soldat trecù, fără să ştiu ce mai fac, m'am lăsat pe treptele de piatră ale antreului, sguduită de plâns!...

Intrând în odaie, i-am citit în faţă cât suferise şi mi-a fost milă. Câtevà ore nu ne-am vorbit, în urmă ne-am împăcat, recunoscându-mi greşala şi făgăduind solemn că nu voi mai fi atât de uşuratică...

Ceilalţi nu s'au mai întors pe la noi».

Isprăvind scrisoarea m'am ridicat ameţită, am deschiat uşa şi am eşit din salon murmurând:

— Biată Cora!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
42 statetransilvania.ro/mdrr1901-1932

21 Aprilie

Viu dela Mimi Darie.

Ea e văduvă de câtevà luni. Soțul ei, om cu frumoasă poziție socială, drăguț cu ea, nostim la înfățișare și stimat de toată lumea, aveà un singur cusur: îi plăceà să petreacă. De aci multe acte de necredință, foarte multe chiar, dar ce erà mai plicticos pentru ea, complicele lui erau cele mai bune prietene ale ei, așà că Mimi șimțeà și vedeà tot.

Femeie inteligentă însă, măcar că lucrurile se petreceau sub ochii ei, erà preà mândră ca să arate o cât de mică preocupare, ci le socoteà ca ceva firesc și chiar o arătà.

Așà, actele de necredință ale lui, ea le însemnase, și se slujeà de ele ca indicări cronologice, ale vreunui fapt divers ce povesteà.

In loc să zică, bunioară: în toamna anului cutare..., ea începeà: «Pe când se țineà Bibi cu Angela»... sau «Inainte de a o rupe Bibi cu Lizeta»...

Cât timp trăià Bibi Darie, erau bune aceste ironii, cu cari biata Mimi își mai răcoreà sufletul, dar aseară a început iar:

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

— Dorino, nu e așà că port bine rochiile? Uite, asta o am demult, decând trăià Bibi cu Titina!»...

Mi s'a părut o cruzime!

12 Mai

Azi am luat masa la Sesila Vioreanu.

Când am ajuns la cafea, iar m'au dat afară, ca să poată vorbì mai liber!

Imi vine câte odată să le strig:

— Naivi mai sunteți!... Lăsați-ne în pace, știm totul!... Prudența asta e ridiculă, cât timp nevestele voastre ni se spovedesc cu amănuntul!...

Am tăcut, m'am așezat la pian și am început o variație pe ariile dela Majestic, atât de plăcute lui Vovo!...

27 Mai

Mama are 51 de ani; prietena ei veche, Sofia Pătrașcu 57. O viață întreagă și-au zis «Marie» și «Sofia».

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Anul trecut, când mama a sărbătorit o jumătate de secol, s'au învoit ca mama să-i zică «Fifi» și ca să-i zică mamei «Mariette»!

De atunci se țin de învoială!...

Când le aud, îmi vine să țip!

3 Iunie

— Ce ne-am face fără telefon, Olguța dragă?

Așà am izbucnit, după ce râsul nebunesc, care ne cuprinsese, ne-a dat puțin răgaz!

In adevăr, cea mai de seamă invenție din sfârșitul veacului trecut e, după noi, telefonul!

Și mult doream să-l am! Dar la mine nu era cu putință, la Mimi Darie eram stinghe-rite, norocul însă ne-a ajutat:

Avocatul Vioreanu s'a instalat în București și buna prietenă a mamei ne lasă să vorbim cu cine vrem, cât vrem și ce vrem!

Deseori mă întâlnesc cu Olguța, pe la amiază, la pâlnia telefonului, de unde vorbim cu escorta, roșiorii, aviația și chiar cu garda pieții, când «mititeii» sunt închiși!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Cum le cunoaştem toate «simpatiile» le facem farse şi ei le cred.

Îi trimetem pe la întâlniri spre şosea, Cotroceni, Cişmigiu, Parcul Carol...

Ei se duc!

Când aud voce de femeie şi amănunte pe cari numai noi le ştim, nu-şi dau seama şi cred tot!

Dacă le mai vorbesc şi franţuzeşte i-am dat gata!

10 Iunie

Toate astea le-am povestit unui prieten civil — rara avis! — publicistul X..., care ne-a surprins la telefon.

Dânsul ne-a întrebat:

— Cunoaşteţi anecdota lui Schopenhauer şi ofiţerii?

— Nu!

— Să v'o spui:

Bătrânul filosof german, care trăiă în Francfort pe Mein, luă masa la aceiaşi ospătărie unde se strângeau zilnic mulţi ofiţeri ai trupelor de cavalerie din localitate.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Ofițerii aceștia observau că, de câte ori Schopenhauer se așează la masă, scotea din buzunarul vestei o monedă de aur și-o punea pe pânză alături de el.

La plecare o ridică și o băgă la loc în buzunar!

A mers așà mult timp, bătrânul făcea zilnic același gest, cu moneda lui de aur.

Până când, într'o zi, militarii intrigați, delegară pe unul dintre ei, care se prezintă filosofului și îl rugă frumos să le tălmăcească gestul lui enigmatic.

Schopenhauer răspunse:

— E foarte simplu, domnul meu, eu în fiecare zi fac o prinsoare cu mine însumi.

Prinsoarea e asta:

Dacă simpaticii mei vecini — d-ta și camarazii d-tale — veți avea vreodată altă conversație decât despre cai sau femei, atunci eu pierd prinsoarea si aurul rămâne pe masă!...

... Precum ați văzut însă, de atâta vreme câștig mereu!

Și publicistul adăugă:

— Domniile-voastre, trăind în atingerea ofițerilor de cavalerie — cari sunt aceiași

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

pretutindeni — le puteţi face la telefon oricâte farse voiţi.

Cât timp vor auzi voce de femeie — doritori cum sunt de aventuri galante — totul se va prinde !...

20 Iunie, ora 1 noaptea.

Abeà ne-am îndurat să părăsim canotajul...

Luna e încă în plinul ei, afară e o noapte de poveste !

Toată seara am plutit în cântece şi glume. Dacă acum câtevà minute nu veneà tata să ne ià, eram încă în mijlocul lor, dragii noştrii prieteni !

Am plecat în bandă, aşà cum ne fusese învoiala. La debarcader, am luat cea mai mare barcă, unde am încăput toţi : la proră a luat loc mama, la cârmă eu şi Vovo, iar pe bănci Olguţa şi ceilalţi ofiţeri.

Fufu, adusese mandolina; Duţi Mantenaşa, îşi dregeà vocea de tenor; basul Toma Caucazel, se pregăteà de replică; Scipion, venise cu un cimpoi; Olguţa, lângă Tili Pegoi, ţineà

Muzeul Digital al Romanului Românesc
resources.transilvania.ro/mdrr1901-1932

pe un băţ două lampioane roşii, iar Sandu Chelaru şi Laki Dărău, se schimbau la lopeţi la fiecare jumătate de oră.

In larg, Fufu Mirăşcu, călăuzit de lună până departe, lângă draga lui Cora, începù în surdină o napolitană, ce picurà limpede din coardele fine ale mandolinei...

In acest timp, mama, pierdută de plăcere, îşi desvălui «întâmplător» piciorul ei stâng...

Glasul cântăreţului şovăi, apoi tăcù şi, lovit subit de inspiraţie, schimbă melodia, privind ca în extaz piciorul mamei:

«Combien je regrette
Mon bras si dodu,
Ma jambe bien faite
E le temps perdu»!...

Olguţa râse cu atâta chef că îşi stinse lampioanele.

Apoi toţi ascultarăm o serie de cântece şi romanţe sentimentale din voce şi mandolină.

Lumea care erà în insulă şi la Monte-Carlo, invidià grupul nostru vesel.

Sandu Chelaru mai fluieră o doină de răsună lacul, iar când Scipion zise un solo din

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1952

cimpoi, o furtună de aplauze îi răspunse de pe mal!

Pentru odihna lopătarilor, acostarăm lângă punte, unde Sanda, nababu bandei, ne trată cu bere proaspătă.

Apoi susținurăm o luptă navală cu un corsar, locotenentul Sergiu Topoveanu, din artilerie, care, fiind la garda pieții, își făcea închisoarea pe lac, conducând ca o săgeată barca «Ovidiu».

Corsarul, eșit învingător, îmi strigă:

— Domnișoară Dorina ai văzut ce poate artileria?

Nu i-am răspuns, și cum treceam pe la întunerecul podului de beton armat, am luat între mâini capul lui Vovo și l'am sărutat pe frunte, între ochi, pe când vocea lui Mantenașu răsună:

«C'est sous le ciel de l'Argentine!...»

. . . . . .

. . . . . .

Muzeul Digital al Romanului Românesc
transilvania.ro/mdrr1901-1932

Vila Albă, 23 Iulie

Suntem aci de trei săptămâni, găzduite de Sesila Vioreanu.

In mijlocul unei păduri, o clădire masivă şi singuratecă, înconjurată de un parc frumos, împădurit cu brazi, care'şi revarsă în amurg adierea lor de mireazmă, vila e un cuibuşor plin de farmec!

Pensionarii suntem numeroşi, veselia nu lipseşte, dar mă îmbie dorul unei singurătăţi în doi, gândul la o lună de miere delicioasă, petrecută aci în răsfăţări, alături de o fiinţă scumpă!...

Odăile sunt mari, pline de sofale, divanuri, jilţuri şi canapele...

Un colţ de odihnă, de dragoste şi visare!...

Acum plouă...

Tristeţi se lasă din unghere şi gândul meu vagabond na'mi dă răgaz o clipă!...

Ce-or fi făcând «ai mei», pe unde or mai fi?... Desigur mişună prin staţiuni balneare, delicaţi şi mititei, în frunteа cotilioanelor!... «Grand rond!»... «Formez la corbeille!»...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-19

«Promenade à droite!»... Mă furnică răsunetul lor!... Mi-e dor de iarnă!... Inebanesc!...

...Ah! iar Petrişor Columbaru, cel cu trăsura de astă toamnă! Ce plicticos e şi ăsta, dar trebue să'l ascult, mama a zis «trebue»!...

...Norii s'au despicat şi soarele lăceşte o clipă, aruncând spre răsărit semi-cercul unui curcubeu imens. Florile râd, în marele rond din faţa terasei.

Pe domnul Petrişor l'au chemat la telefon, pentru un moment am scăpat!

Altfel e un băiat curăţel, fizic plăcut, brun, ras de mustăţi, subţirel, dar... civil!

Practică meseria alături de patronul vilei, advocatul Radu Vioreanu.

Domnu Petrişor e aprins de ochii mei de când m'a cunoscut, dar a suferit în tăcere! Dragostea lui a crescut îngrijitor de când suntem aci. Cauza sunt eu, recunosc, care, fără să vreau, i-o întreţin.

Aci îi arăt dispreţ şi-l umilesc, aci îl încarc cu favoruri excepţionale!...

Deseori poposesc la noi, ştiindu-mă pe mine, ofiţeri de cavalerie din al zecelea de roşiori, descălecând «în treacăt» pentru omagii. Atunci

Muzeul Digital al Romanului Românesc
mdrr.patrimoniu.ro/mdrr1901-1932

îl fac gelos până la sânge!... In urmă îl împac ușor; amorezații sunt destul de idioți!

In momentele când sunt bună cu el, e plin de veselie, cântă, declamă crâmpeie din poeții consacrați, spune aforisme celebre și dictoane latinești...

I-am dat ideia să se îmbrace în roșior. Sunt sigură că o va face, deși nu a fost și nu va fi militar.

Vila Albă, 14 August

Criminală! Sunt o criminală!...

Ce fac cu băiatul ăsta e revoltător!

M'a cerut, l'am respins. De atunci, în loc să mă port cu el demnă și rece, țiu să-l înebunesc mai mult. Nu știu cum mă va răsplăti soarta, dar merit cea mai grozavă ispășire!

Mă plimb cu el prin parc, prin pădure, îl ascult înșirând multe prostii, îi smulg jurăminte, îl las să-mi prindă mijlocul, dacă'mi cere bazele i le dau, și cu ochii mei frumoși știu să-l turbur până la lacrimi!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Apoi, în plină lume, îi arunc câte un cuvânt de dispreț care-l îngheață!...

Cei de acî urmăresc jocul meu și fac haz de eșirile lui nervoase! Câtevà glasuri, prinse de milă, mi-au cerut îndurare pentru el! Eu aș fi înclinată une-ori să-i ascult și să-l iert. Mama însă, în vederea toamnei care vine, interesului cu mutatul și nevoilor de advocat, îmi dă alte sfaturi. Tot ea adună darurile lui, pe cari eu le refuz de formă. Bonboanelor, micilor obiecte de gățeală, atențiunilor concrete, făcute cu jertfe pentru el, mama devine sacra depositară!

Și ciudat! când lipsește, aș vreà să-l am, iar în zilele când îl știu aci, mă cobor de sus mult mai cochetă ca de obiceiu!

Și totuș nu-l vreau, o simt de vreme ce, când mă închipuesc femeia lui, râd singură ca o nebună!

Vila Albă, 16 August

In sfârșit, după atâtea săptămâni de mâncare zdravănă, mama a căzut la un tratament de sare amară!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
http://patrimoniu.transilvania.ro/mdrr1901-1932

E palidă, suferă, şi perspectiva câtorvă zile de post i-a luat toată dispoziţia!...

Să o auzi cum jeleşte masa întinsă şi plină de lucruri bune, ţi se rupe inima!

Vila Albă, 20 August

Domnul Petrişor Colambaru a venit aseară dela Bucureşti, cu un colier de perle dela Belmont. Am fost măgulită şi mişcată de darul său, totuşi l'am refuzat.

Mama însă l'a primit cu surâsul ei îngeresc!

Vila Albă, 4 Septembrie

E frig azi, miroase a iarnă, mi-e dor de baluri şi nebunii!

Acum un an, am pricinuit un mic scandal, la balul mascat al Crisantemelor.

Din vreme, Vovo fusese la mine, ca de obiceiu, pe înserate. De teamă ca să nu dea tata peste noi, am stat în salon pe întuneric

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

aproape, felinarul din stradă aruncă numai câteva raze rari și sfioase.

El era trântit pe canapea, eu, lângă el, îi plimbam mâinile prin păr.

— Ce faci diseară?

— Mă culc devreme, sunt foarte obosit de călărie!

— Parol?

— Parol!

Cora îmi spusese de cu zi, că Fufu al ei, se duce la balul Crisantemelor cu toți ai lor, între cari și Vovo.

Am tăcut și îndată ce a plecat, am căzut în genunchi mamei, ca să roage pe Mimi Darie, să mă ia și pe mine la bal.

Telefonul a sbârnâit puțin și lucrul fu hotărît, cu condiție să nu scot masca de loc. Mi-am trântit un domino roșu, și mi-am tras pantalonii și cismele ofițerești ale lui Scipion, cu care mă potriveam mai mult la picior.

...Teatrul era feeric. M'am distrat ca o nebună! Nu mi-a rămas bărbat «netakinat» și loje nerăscolită, dar ce mi-au auzit urechile nu pot spune decât... între fetele noastre.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

La tombolă am câștigat o potcoavă și un chipiu de carton.

Am băut șampanie cu civili bărboși, cari m'au jucat pe ghenunchi... Am intrigat pe toți ofițerii cunoscuți și necunoscuți.

O mare mulțumire sufletească simțiam:

Vovo nu era în bal!

Tocmai mi-l închipuiam, mititelul, cum doarme acasă obosit, când, pe la miezul nopții, îl zăresc la bufet, între ai lui, ținând după gât o cadână!

Am văzut roșu, și când trecea pe lângă mine, am sărit în sus și i-am tras o palmă.

Apoi am fugit iute pe scări drept în loja protectorilor mei, de unde n'am mai ieșit!

...A doua zi aveam sânul plin de ciupituri și inima frântă de durere!

București, 17 Septembrie.

Tot timpul la vila albă n'am avut nici o veste dela Vovo. Acasă n'am găsit nimic, deși știă ziua când sosesc.

Spunînd mamei că mă duc să văd pe Mimi,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

care stă în apropiere, am eşit, m'am aruncat într'o birje şi m'am oprit la Vovo acasă.

Unchiul său mă întâmpină cu o matră mirată. El nu ştiă de legăturile noastre.

— Domnule Tronaru, viu din partea mamei să învit pe Vasile la o partidă mică de poker.

— Cam grea domnişoară, el a făcut o altă partidă, ceva mai mare, s'a logodit cu domnişoara Franză, zilele trecute la Constanţa, şi e acolo, unde mai stă o săptămână.

M'am simţit ameţită, nu mai puteam vorbi nimic, dar am avut răbdarea să ascult pe bătrân, care, în mulţumirea lui de rudă, îmi înşiră o mulţime de amănunte:

Fată frumoasă, zestre mare, legături alese, perspectivă de ocrotire în cariera lui militară... Apoi istoricul «afacerei». Un an de muncă, stăruinţe, modul de a impresionă fata, lupta cu ceilalţi pretendenţi... succesele... triumfuli...

Am felicitat pe bătrân pentru isprava nepotului său şi am sosit acasă zăpăcită!

M'am închis în salon şi am căzut pe gânduri.

Acum îmi lămuream totul: viaţa lui retrasă

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

dela o vreme încoace, caminţenia, îndemnarile ca să mă mărit!...

O aşoară bătae în aşe şi glasul domnului Petrişor:

— Putem intrà domnişoară?

Mi-am îndulcit vocea şi când intră îl întrebai cu un zâmbet amar:

— Domnule Colombara, mai stăruesti în intenţiile dumitale?

— Mai mult ca totdeauna, domnişoară?

— Te previn că sunt foarte pretenţioasă, vreau viaţă, lux mare, automobil!...

El răspunse solemn:

— Le vei avea!... O jur!

— Vreau bijuterii, toalete, petreceri, casă deschisă, spectacole!...

— Le... vei... a... veà!

Şi cum se aită lung, căsninduse să priceapă de e lucru serios, sau e iarăşi victima capriciilor mele, eu am lăsat capul pe umărul lui şi am început să plâng!...

. . . . . .

. . . . . .

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Maiu 19...

Bietul meu carnet de însemnări!...

După patru ani, a trebuit tu să'mi răsari în cale, ca să mă îndur să te mai răsfoesc!

Cât dispreţ te-a acoperit în acest răstimp, şi cât colb ai înghiţit în fundul saltarului uitat, de unde, nevoia de a scutura, ca gospodină neasemuită ce sunt acum, te-a scos la iveală!

Ce nevoie mai aveam de tine?

Popoarele fericite n'au istorie, fiinţele prea mulţumite nu mai au amintiri!

Şi sunt mulţumită, căci mă leagăn într'un vis dulce, alături de «civilul» dispreţuit de altă dată şi de un flăcăraş cu părul creţ, căruia mâine îi frângem turta de trei anişori!

O! amintirea zilelor din trecut, ce greoaie apasă pe sufletul meu!...

Zilnic mă frământ cu gândul, cum aş puteà să răscumpăr uşurinţa mea de altă dată!...

Cât am dojenit pe mama, că m'a lăsat în voia pornirilor urâte şi cât trebuie să mulţumesc omului acesta, a cărui iubire curată mi-a arătat calea dreaptă a vieţei!

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistetransilvania.ro/mdrr1901-1932

O singură mângâiere mă leagănă ușor, de-mi mai astâmpără remușcările: fericirea lui!... O fericire imensă pe care i-o citesc în ochi, care-i luminează fruntea, care-i călăuzește dorul de muncă.

Cariera lui s'a închegat bine. Munca fără preget i-a câștigat încrederea tuturor, și azi, stăpân pe soartă, privește viitorul cu liniște...

...Eri mi-a arătat, înainte de a o pune în plic, o scrisoare de comandă casei «Mercedès» pentru o limuzină forma torpedo.

— Iată visul tău împlinit, îmi zise el, sărutându-mă pe frunte, vei avea automobilul!

I-am smuls scrisoarea, am făcut-o bucățele mici, și i-am răspuns:

— Nu'mi mai trebue nimic, cel mai frumos dar l'am primit de mult!...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

DE ACELAŞ AUTOR

Urmaşii Romei. *Nuvele şi schiţe.*

Ilustraţiuni de Costin Petrescu şi N. Mantu.

Din lumea gândurilor. *Versuri.*

Desenul copertei de N. Mantu.

Ca fulgu la vânt... *Nuvele şi schiţe.*

Ilustraţiuni de E. Sperlich.

Ca să'ţi treacă de urât. *Stihuri candrii.*

(Jorj de Riac).

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr1901-1932

Farmec. *Proză și poezii.*

Ilustrațiuni de A. Murnu. Copertă în două culori.

Spre zări albastre. *Proză și poezii.*

Ilustrațiuni de A. Murnu.
Coperta conține două mari compoziții în tricromie, executate în Atelierele Angerer și Göschl din Viena.

Traista lui Adonis. *Scrisori de pe lumea cea l'altă. — Poem fantastic.*

La principalele librării, sau la autor, în București, Strada Luterană, 23.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr:1901-1932

2 lei

2 leï exemplarul